

KREATIVITET & IVÆRKSÆTTERI

At tænke innovativt og kreativt

TEKNIKKER TIL AT FREMME KREATIV TÆNKNING

Velkommen til School To Go og dagens undervisning!

Dette er et forløb i faget "Kreativitet og Iværksætteri" i tre episoder om "At tænke innovativt og kreativt", med de tre temaer, nemlig: "Kreativitetens rolle i innovation", "Teknikker til at fremme innovativ og kreativ tænkning" og til sidst "Overvinde blokeringer for kreativ tænkning". Der vil både være lytte-tekster og øvelser i episoderne.

Introduktion

I en verden, der konstant ændrer sig, og hvor teknologiske fremskridt sker hurtigere end nogensinde før, er det at kunne tænke kreativt og innovativt blevet nogle af de mest værdifulde færdigheder. Men hvad betyder det egentlig at tænke "kreativt" og "innovativt"?

Kreativ tænkning handler om at bryde med det normale, udfordre det velkendte og tørre at drømme stort. Det er evnen til at kombinere gamle ideer på nye måder eller komme med helt nye ideer, der ikke er set før. Forestil dig, at det er som at male et billede med dit sind, hvor intet er umuligt!

Innovativ tænkning tager skridtet videre. Her tager du de kreative ideer og finder ud af, hvordan de kan omsættes til virkeligheden. Det kan være en ny opfindelse, en løsning på et komplekst problem eller en ny måde at gøre noget på, som gør verden til et bedre sted.

Nu tænker du måske: "Det lyder fedt, men hvorfor skal jeg lære om iværksætteri i skolen?" Godt spørgsmål! Iværksætteri som fag er ikke kun for dem, der vil starte deres egen virksomhed. Det handler om at udvikle et mindset, hvor du ser muligheder i stedet for begrænsninger. I en verden fyldt med udfordringer, fra klimaforandringer til sociale spørgsmål, har vi brug for unge mennesker, der kan tænke kreativt, handle innovativt og skabe forandring. Derfor er iværksætteri vigtigt i skolen - det forbereder dig på at blive den forandringskaber, verden har brug for.

Mål for undervisningen:

- Jeg skal kunne definere begrebet "kreativ tænkning" og forklare dets vigtighed.
- Jeg skal kunne identificere situationer, hvor kreativ tænkning kan være særligt gavnlig.
- Jeg skal kunne kende til forskellige teknikker til at fremme kreativ tænkning.
- Jeg skal kunne vurdere styrker og svagheder ved forskellige kreative teknikker i specifikke sammenhænge.

Hvad er kreativ og innovativ tænkning?

Kreativ tænkning er evnen til at tænke uden for boksen og komme op med nye, originale ideer. Forestil dig, at dit sind er som en farvepalet, og kreativitet er det, når du blander farverne for at skabe noget helt nyt og unikt. Det er ikke kun begrænset til kunst eller musik; det kan være i matematik, videnskab, forretning eller ethvert andet område. Kreativ tænkning handler om at se tingene fra forskellige vinkler og ikke bare følge den samme gamle rutine.

Innovativ tænkning, på den anden side, handler mere om at tage disse kreative ideer og gøre dem til virkelighed på en måde, der skaber værdi eller forandring. Hvis

kreativitet er at komme op med en ny idé til en flyvende bil, er innovation processen med faktisk at bygge den flyvende bil og få den til at fungere effektivt i den virkelige verden. Innovativ tænkning er ofte knyttet til problemløsning og at finde bedre måder at gøre tingene på.

Så kort sagt: Kreativitet er evnen til at drømme og forestille sig nye ting, mens innovation handler om at bringe disse drømme til live i den virkelige verden på en måde, der gør en forskel.

Hvorfor skal man kunne tænke kreativt og innovativt særligt i det 21. århundrede?

Det 21. århundrede er en spændende tid, hvor teknologi, samfund og kultur forandrer sig med lynets hast. Her er nogle grunde til, hvorfor det er særligt vigtigt for dig at kunne tænke kreativt og innovativt i denne tidsalder:

- **Hurtig Teknologisk Udvikling:** Vi lever i en tid med smartphones, kunstig intelligens, bioteknologi og meget mere. Hver dag opstår der nye teknologier, og hvis du kan tænke kreativt og innovativt, kan du være med til at forme fremtidens teknologi og de måder, vi bruger den på.
- **Globalisering:** Verden er mere forbundet end nogensinde før. Det betyder, at ideer, kulturer og markeder blander sig på nye og uventede måder. Kreativ tænkning hjælper dig med at navigere i denne komplekse, globale verden og finde unikke løsninger på globale udfordringer.
- **Skiftende Jobmarked:** Mange af de job, der findes i dag, eksisterede ikke for 10 år siden, og mange job i dag vil måske ikke eksistere om 10 år. At kunne tænke innovativt gør dig mere fleksibel og forberedt på at tilpasse dig i en hurtigt skiftende arbejdsmarked.
- **Sociokulturelle Udfordringer:** Vi står over for store udfordringer som klimaforandringer, sociale uligheder og politiske spændinger. Disse problemer kræver nye, innovative løsninger. Ved at tænke kreativt kan du bidrage til løsninger på nogle af vores tids største spørgsmål.
- **Personlig Udvikling:** At tænke kreativt og innovativt hjælper dig ikke kun i professionelle sammenhænge, men også i din personlige udvikling. Du lærer at se verden fra forskellige perspektiver, prøve nye ting og være åben over for livets mange muligheder.

Kort sagt, i en verden, der konstant ændrer sig, giver kreativ og innovativ tænkning dig værktøjerne til at være en aktiv deltager i denne forandring, uanset om det er i teknologi, samfund eller i dit eget liv.

Hvordan skal forholdene være for at tænke kreativt?

At tænke kreativt er en fascinerende proces, som ofte blomstrer under bestemte forhold. Først og fremmest er det vigtigt at være veludhvilet. Når vores hjerne er frisk, er det lettere for den at tænke klart og udforske nye ideer. Det er derfor, du ofte har lettere ved at løse problemer eller komme op med kreative ideer, efter en god nats søvn.

Dog kan frustration også fungere som en katalysator for kreativitet. Når du støder på en udfordring, som du føler, du ikke kan overkomme, begynder din hjerne at lede efter alternative løsninger. Denne søgen efter løsninger i vanskelige situationer kan føre til "aha!"-øjeblikke, hvor nye, innovative idéer fødes.

Sidst, men ikke mindst, er der begrebet "bed, bike, bath". Det henviser til de øjeblikke, hvor du pludselig kommer op med en fantastisk idé, mens du ligger i sengen, cykler eller tager et bad. Dette sker, fordi din hjerne nogle gange arbejder bedst, når du er afslappet og ikke bevidst forsøger at tænke kreativt. Under sådanne afslappede forhold kan underbevidstheden komme til orde, og ideerne kan strømme frit.

Kombinationen af hvile, udfordringer og afslapning skaber en rig jordbund for kreativ tænkning. Så næste gang du føler, at du er gået i stå med en opgave eller en idé, kan det være værd at tage en pause, få noget hvile, eller måske endda tage en cykeltur eller et bad for at lade inspirationen finde dig.

Træn din kreativitet: Metoder til innovativ tænkning

At tænke innovativt og kreativt er en evne, som kan udvikles gennem praksis og ved hjælp af forskellige teknikker. Her er en gennemgang af nogle populære metoder:

- **Associationsspil:** Dette er en simpel øvelse, hvor man tager et tilfældigt ord og forsøger at komme op med så mange associationer som muligt inden for en begrænset tid. Det træner hjernen i at tænke uden for boksen og skabe forbindelser mellem tilsyneladende urelaterede begreber.
- **1-2-4 All:** Dette er en struktureret brainstormingsteknik. Først tænker du individuelt over et problem eller en idé i ét minut. Derefter diskuterer du din tanke med en partner i to minutter. Derefter slutter I jer sammen med en anden duo (så I er fire) og diskuterer yderligere. Det kombinerer både individuel og gruppebrainstorming og giver ofte mange forskellige perspektiver på samme emne.
- **Kombinere trends:** Her tager man to eller flere aktuelle trends og prøver at kombinere dem for at skabe en ny idé. Eksempel: Hvis "bæredygtighed" og "online shopping" er to trends, kunne en idé være en online platform, der kun sælger bæredygtige produkter.

- SCAMPER-metoden: Denne metode giver en række spørgsmål, som man kan stille til en eksisterende idé for at tænke over den på nye måder. Spørgsmålene er: Hvad hvis vi Substituerer noget? Hvordan kan vi Kombinere det med andet? Hvordan kan vi Tilpasse eller justere det? Hvad kan vi Ændre eller magnificere? Eliminere? Omvende eller Rearrangere?
- Tankens rejse (Mind Journey): Luk øjnene og forestil dig, at du besøger et andet sted, tidspunkt eller en alternativ virkelighed. Hvad ser, føler, hører, lugter eller smager du? Denne øvelse hjælper med at stimulere sanserne og tænke på nye måder.
- De seks tænkehatter af Edward de Bono: Denne metode opfordrer til at tænke på et problem fra seks forskellige perspektiver, repræsenteret ved forskellige farvede "huer". Hver hat repræsenterer en bestemt type tænkning, såsom kritisk, optimistisk eller intuitiv tænkning.

Skift perspektiv: Kreative teknikker til nye idéer

Forestil dig, at hver gang du skifter hat, ændrer du din tænkemåde. Her er en hurtig gennemgang:

- Hvid Hat: Når du har denne hat på, tænker du kun på fakta. Hvad ved vi? Hvad har vi brug for at vide? Ingen meninger, kun ren information.
- Rød Hat: Her handler det om følelser. Hvordan føler du om en ide? Det er ikke nødvendigt at forklare eller retfærdiggøre dine følelser, bare udtryk dem.
- Sort Hat: Dette er kritikens hat. Hvad kan gå galt? Hvilke risici er der? Det hjælper med at identificere potentielle problemer.
- Gul Hat: Denne hat er optimistens hat. Tænk positivt! Hvad er fordelene? Hvordan kan noget fungere?
- Grøn Hat: Dette er kreativitetens hat. Tænk nyt, tænk uden for boksen. Kom med nye ideer, muligheder eller alternative løsninger.
- Blå Hat: Dette er "tænkeprocessens" hat. Den hjælper med at styre de andre hatte og sørger for, at samtalen forbliver på sporet. Hvad skal vi tænke over næste? Har vi brug for flere fakta? Mere kreativ tænkning?

Ved at skifte mellem disse hatte kan man se en situation eller udfordring fra forskellige vinkler, hvilket gør det nemmere at finde innovative løsninger.

og til sidst - hvad kan man også gøre for at tænke kreativt?

Dagdrømning: Ja, det lyder simpelt, men det at tillade sig selv at dagdrømme og lade sindet vandre frit kan føre til nogle af de mest kreative ideer!

Når man arbejder med disse metoder, er det vigtigt at huske, at ingen ideer er for "dumme" eller "skøre". Kreativ tænkning handler ofte om at komme op med mange ideer, hvorefter man kan filtrere og udvælge de bedste. Ved regelmæssigt at øve

disse teknikker kan du træne din hjerne til at blive mere innovativ og kreativ i din tænkning.

Lad os høre en historie:

Sofia var en ung gymnasieelev, der stod over for en stor udfordring. Hendes lærer havde givet klassen en opgave: de skulle komme op med en innovativ forretningsidé og fremlægge den for hele skolen ved slutningen af måneden. Sofia elskede ideen om iværksætteri, men hun var nervøs; hvordan skulle hun nogensinde komme op med noget originalt?

Hun besluttede sig for at bruge nogle kreative tænkningsteknikker, hun havde lært i skolen. Hun begyndte med "Associationsspil". Hun skrev ord som "teknologi", "bæredygtighed", "fitness" og "kunst" på små papirlapper og lagde dem i en skål. Hun trak to ord ud: "bæredygtighed" og "kunst".

Med disse to begreber begyndte Sofia at brainstorme. Hvordan kunne bæredygtighed og kunst kombineres på en innovativ måde? Hun tænkte på upcycling - konceptet med at tage gamle eller uønskede materialer og omdanne dem til noget nyt og smukt. Sofia forestillede sig en online platform, hvor unge kunstnere kunne sælge kunst lavet af genbrugsmaterialer.

For at udvide sin ide yderligere, besluttede Sofia at anvende "Tankens Rejse". Hun forestillede sig et sted, hvor opkøb af kunst også kunne støtte bæredygtige projekter. Hvad nu hvis en del af proventet fra hvert salg blev doneret til miljøprojekter?

Men hun var ikke færdig endnu. Sofia ønskede at validere sin idé. Hun brugte "1-2-4 All" teknikken med nogle klassekammerater for at få feedback. De var begejstrede, og nogle kom med forslag til, hvordan platformen kunne integrere AR-teknologi for at lade folk "prøve" kunsten i deres egne hjem før køb.

På dagen for præsentationen fremviste Sofia sin idé med en dybtgående businessplan og en prototype af hjemmesiden. Hendes idé, kombineret med hendes passion, gjorde et stort indtryk. Ikke alene fik hun topkarakter for sin præsentation, men hun blev også kontaktet af en lokal iværksætter, der ønskede at støtte hende i at gøre hendes idé til virkelighed.

Og alt dette startede med en simpel kreativ teknik og Sofias beslutsomhed.

Lad os høre en case: Case: Sneaker-firmaet og Brainstorming-weekenden

Forestil dig en virksomhed, der designer sneakers – lad os kalde dem "TrendySteps". På et tidspunkt oplevede TrendySteps et fald i salget. De unge købte ikke deres sko som før, og virksomheden indså, at de havde brug for noget friskt og nyt for at vende tendensen.

Ledelsen besluttede sig for at samle hele deres designhold for en hel weekend med intensiv "brainstorming" – en teknik, hvor folk samles for at komme med så mange ideer som muligt, uanset hvor vilde eller skøre de måtte være.

For at gøre det mere kreativt og inspirerende besluttede de at afholde denne session i en stor, farverig loftlejlighed med masser af kunst på væggene, snarere end i deres normale kontorbygning. Der var mad, musik, og de brugte endda nogle sjove spil og aktiviteter for at få folk til at tænke "uden for boksen".

Under weekenden brugte de teknikken "6 Thinking Hats" af Edward de Bono. Dette hjalp deltagerne med at tænke fra forskellige perspektiver - fra super positivt til kritisk tænkning. De brugte også "World Café"-metoden, hvor deltagerne skiftede borde for at diskutere forskellige emner og komme med ideer.

Efter weekenden havde TrendySteps en hel bunke af nye ideer. De valgte de bedste ud og begyndte at arbejde på dem. Resultatet? Et helt nyt sortiment af sneakers, der blev en kæmpe hit blandt unge. Salget skød i vejret, og TrendySteps blev igen en af de hotteste mærker på markedet.

Så ved at bruge kreative tænketeknikker formåede TrendySteps at finde nye ideer, der hjalp dem med at komme tilbage på sporet. Det viser, hvor vigtigt det er for virksomheder at tænke kreativt og bruge de rigtige værktøjer til at komme frem til nye løsninger.

Nu er det tid til at lave et par opgaver og tænke over hvad vi lige har lært.

Opgave:

1. Gruppediskussion: "Hvad betyder 'kreativ tænkning' for dig?"
2. Øvelse: Prøv "brainstorming" med dit team omkring temaet "fremtidens skole".
3. Case-studie: Læs en kort historie om en virksomhed, der brugte kreativ tænkning til at løse et problem. Diskuter i grupper, hvad virksomheden gjorde rigtigt og forkert.
4. Praktisk øvelse: Anvend "6 Thinking Hats" teknikken på en aktuel udfordring i samfundet.
5. Projekt: Udvikl en egen teknik til kreativ tænkning og præsenter den for klassen.

Når du har besvaret disse spørgsmål, er episoden slut.

Her starter ideerne til lærerne.

Ideer til læreren

1. Gæstetaler: Inviter en lokal iværksætter eller kunstner til at tale om vigtigheden af kreativ tænkning i deres arbejde.
2. Spil: Introducer kreative tænkningsspil som "Associations Game" eller "What If?" for at bryde isen og opmuntre til kreativ tænkning.
3. Video: Vis korte klip eller TED Talks, der fokuserer på kreativ tænkning eller kreativitetsprocessen.
4. Grupperefleksion: Efter større øvelser, tag tid til at reflektere som en klasse over, hvad der fungerede, og hvad der kunne forbedres i tænkeprocessen.
5. Vurderingsform: Overvej at bruge portfolio-vurdering, hvor eleverne samler deres kreative arbejde gennem kurset og reflekterer over deres læringsrejse.